

De Europese supermarkten, verenigd in Eurep, werken aan richtlijnen voor dierlijke producten. Producten zoals vlees en melk, dat door de deelnemende supermarkten waar dan ook worden ingekocht, zullen aan deze EurepGAP-eisen moeten voldoen.

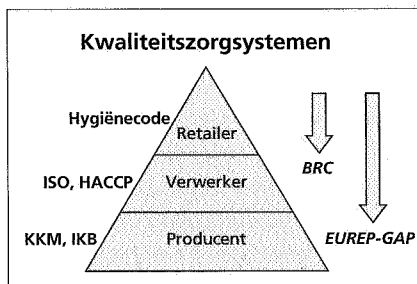
EurepGAP stelt productiemethoden vast

De Nederlandse deelnemers aan EurepGAP, AH en Laurus, vertegenwoordigen 45 % van de Nederlandse supermarkten

Onder druk van maatschappelijke ontwikkelingen vindt in de landbouw een geleidelijke omschakeling plaats van een aanbodgerichte naar een vraaggerichte productie. Hierbij neemt de wens om te komen tot een meer maatschappelijk gewenste productiewijze toe. Naast zichtbare kwaliteit in de supermarkt speelt ook de productiewijze een grote rol. Daarbij wenst de consument meer informatie over de herkomst en veiligheid van het voedsel. Mede door recente incidenten rondom voedselveiligheid zal de consument steeds hogere eisen stellen aan het voedsel zelf en aan de informatie erover. EurepGAP is een kwaliteitssysteem ontstaan uit toenemend maatschappelijk belang voor voedselveiligheid en voor een verantwoorde productie, herkomst

en traceerbaarheid van voedsel. Een leverancier die garanties moet geven, moet zichtbaar maken hoe de producten tot stand komen en waar ze vandaan komen. De huidige keurmerken en certificaten in de voedselketen hebben slechts betrekking op één schakel in de keten, met uitzondering van het IKB.

Illustratie van kwaliteitszorgsysteem

Het initiatief voor EurepGAP is van de supermarkten. De Nederlandse supermarkten in Eurep zijn onder meer Albert Heijn en Laurus. Zij vertegenwoordigen in Nederland bijna 45 % van de supermarkten.

Het uitgangspunt voor EurepGAP is 'Good Agricultural Practice':

- vertrouwen van de consument
- richtlijnen duurzame productie
- registratiesysteem: aantoonbaarheid / traceerbaarheid.

Plantaardige productie

De EurepGAP-richtlijnen voor 'Fruits and Vegetables' zijn twee jaar geleden vastgesteld. Naar verwachting zijn eind 2001 de eerste telers EurepGAP-waardig.

DIERLIJKE PRODUCTIE

Voor de dierlijke productie (Animal Production) is EurepGAP in 2000 gestart met het opstellen van richtlijnen voor de productie van rundvee, pluimvee en vis. Daarbij wordt met name aandacht geschonken aan voedselveiligheid en welzijn. De doelstelling daarbij is dat er in de toekomst door de supermarkten alleen nog producten worden verkocht die onder EurepGAP-richtlijnen zijn geproduceerd. Deze richtlijnen gaan verder dan de meeste regels die in de huidige kwaliteitszorgsystemen worden gebruikt en gelden ook voor bijvoorbeeld geïmporteerd vlees uit landen buiten Europa.

De planning voorziet erin dat in februari 2002 de EurepGAP richtlijnen voor Animal Production (AP) worden gepresenteerd.

Deze richtlijnen hebben onder meer betrekking op:

- registratie, herkomst van dieren en diertransport
  - welzijn, diergezondheid en hygiëne
  - veevoeding
  - afval- en milieubeheer
- maar verder ook op
- welzijn, veiligheid en gezondheid van personeel
  - landschaps- en natuurbeheer.

De eisen van EurepGAP voor welzijn van dieren hebben onder meer betrekking op de volgende aspecten met betrekking tot de huisvesting:

- De huisvesting moet zo ingericht zijn dat dieren in groepen worden gehouden. Uitzonderingen hierop worden beschreven in subrichtlijnen, waarbij dan geldt dat het dier ten minste visueel contact heeft met andere dieren. Dit betreft bijvoorbeeld in de varkenshouderij voor beren en voor zeugen, een week voor werpen en tijdens de zoogperiode. Uiteraard geldt de uitzondering ook voor zieke dieren.
- De huisvesting moet zodanig geschikt zijn voor de betreffende dieren dat dit niet leidt tot gestoord gedrag, stress of pijn. In principe is bij varkens het inkorten van de staart en het knippen van de tanden verboden.
- Het langdurig aangebonden houden van dieren is verboden. Aangezien de dieren in een grupstal 's zomers in de wei lopen, staat de grupstal niet ter discussie. Overigens staat in de concept Eurep-richtlijnen niets over verplichte weidegang van koeien.
- De dieren mogen als direct gevolg van de vloer geen verwondingen oplopen of abnormaal gedrag vertonen. De

vloer moet het mogelijk uitgliden voorkomen en stabiel zijn. Voor varkens worden voor het liggedeelte dichte vloeren aanbevolen.

- Ieder dier moet een eigen rustplaats hebben. De minimum eisen zijn gebaseerd op de betreffende wetgeving (Europese of nationale wetgeving/regelgeving). De rustplaats dient comfortabel, schoon, droog en tochtvrij zijn.
- Licht moet zijn aangepast aan het daglichtritme van de dieren en overall even sterk aanwezig. Het lichtniveau moet zo zijn ingericht dat gestoord gedrag van dieren wordt voorkomen.
- Het klimaat in de stal mag geen negatief effect hebben op de gezondheid van de dieren.

Verder stelt EurepGAP nog eisen aan geautomatiseerde systemen, zoals klimaatregeling, voedersystemen, noodvoorzieningen en alarmsysteem. Bij het bekend worden van de EurepGAP-richtlijnen in februari 2002, zal ook mogelijk een implementatietermijn

EHI

Het Europese Handelsinstituut (EHI) in Keulen fungeert als coördinerende organisatie bij het opstellen van de EurepGAP-richtlijnen.

Op internet, via www.ehi.org of www.eurep.org, zijn de concept-richtlijnen voor Animal Production in te zien. Commentaar en inspraak staan voor iedereen open. Er is een algemene richtlijn en er zijn specifieke richtlijnen voor de verschillende diersoorten.

bekend worden. Verwacht mag worden dat daarbij rekening gehouden wordt met een bedrijfseconomisch verantwoorde termijn om noodzakelijke aanpassingen en maatregelen uit te kunnen voeren en te financieren.

CONTROLE

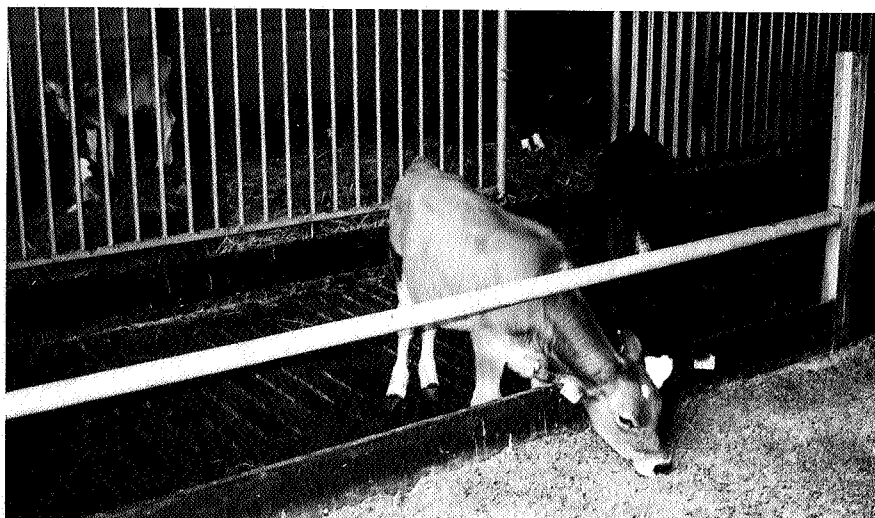
Het is niet te verwachten dat EurepGAP in alle landen zelf gaat controleren. Voor Nederland is het mogelijk dat bijvoorbeeld IKB haar richtlijnen gaat aanpassen aan de EurepGAP-richtlijnen. Op deze wijze kan IKB in Nederland de controle blijven uitvoeren. In landen waar een dergelijke controlerende organisatie niet aanwezig is, roept EurepGAP zelf een controle-organisatie in het leven.

CONCLUSIES

- Supermarkten en overheid gaan meer eisen stellen aan productiemethoden.
- Voedselveiligheid en welzijn (huisvesting) staan daarbij voorop.
- Keteneisen zijn meer omvattend en halen wettelijke eisen in.

SDL versus EurepGAP

SDL staat voor Stimulans Duurzame Landbouw en is een stimuleringsregeling vanuit het ministerie van LNV om het gebruik en de ontwikkeling van duurzame productiemethoden tot stand te brengen. Deze regeling is met name bedoeld voor de voorlopers, is vrijwillig en is voor maximaal 25 % van de bedrijven bedoeld. SDL wordt door de overheid aangestuurd. Voor SDL in de veehouderij moet minimaal worden voldaan aan basismaatregelen en aan een minimaal aantal punten te verkrijgen door keuzes van extra maatregelen voor milieu, diergezondheid en dierwelzijn. (zie ook Agrabeton 2001 nummer. 4 over Groen Label en SDL.) EurepGAP is een ontwikkeling ingezet door marktpartijen, die niet willen wachten op door overheden op te stellen regelgeving. De EurepGAP-eisen zullen niet zo ver in detail worden uitgewerkt als bij SDL, maar zullen onder andere aansluiten op de wettelijke (Europese) normen en eisen voor de huisvesting.

De consument wenst meer informatie over de herkomst en veiligheid van het voedsel

ir. W. Mulder,
DLV Adviesgroep, BU Ketens